

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

Školský vzdelávací program pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia Nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania – ISCED 2 B Predmet : Hra na husliach

Názov predmetu	Hra na husliach
Ročník	Prvý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 4
Stupeň vzdelania	ISCED 2B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Eva Skvasikova
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	27.júna 2014

Charakteristika predmetu

Hra na husle na nižšom sekundárnom vzdelávaní pripravuje žiakov a k samostatnejšej práci na skladbe. Žiak má zvládnuť náročnejšie technické prvky, získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby vedel správne interpretovať skladby. Informácie o klavírnej hre a ich praktické vzorové znázorňovanie pedagógom na hodinách hry na husle, majú za následok budovanie praktických a teoretických vedomostí a zručností, ktoré potom žiak uplatňuje v interpretácii.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. Pre jednotlivé ročníky je určené minimum povinného učiva, ktoré obsahuje etudy technického zamerania a skladby rozdelené podľa štýlových období. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou primerané.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu.
- Rozvíjať osobitosť vlastného hudobného prejavu.
- Pri vyučovanom procese používať metódy primerané schopnostiam, nadaniu a psychickej zrelosti žiaka.
- Prispievať k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa.
- Rozvíjať tvorivé myslenie a emočnú inteligenciu.
- Pestovať u žiaka hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt, upozorniť ho na vyššie duchovné hodnoty a orientovať ho v ponuke hudobných produktov.

- Podporovať a naďalej pestovať u žiaka vôľu, trpezlivosť, nadšenie pre klavírnú hru a vo všeobecnosti záujem o hudbu formou zlepšovania muzikálnych a technických schopností žiaka, zdokonaľovať hru v polohách, stupňovať nároky na techniku ľavej a pravej ruky, zdokonaľovať hru z listu, improvizácia, komorná hra.

Špecifické ciele

Kognitívne ciele

- vytvárať si vlastný hudobný názor,
- učiť sa zapamätať si notový zápis väčšieho rozsahu,
- uvedomele riešiť hracie postupy,
- orientovať sa v širšej hudobnej terminológii,
- analyzovať štruktúru a formu skladby.

Socio - afektívne

- emocionálne prežiť skladby,
- rozlišovať charakter skladby,
- porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby,
- dokázať čo najdokonalejšie interpretovať skladbu na verejnosti,
- interpretovať skladby rôznych štýlových období.

Psycho - motorické

- interpretovať na nástroji vlastnú hudobnú predstavu,
- uplatňovať správne jednotlivé spôsoby tvorenia tónu (legato, staccato, tenuto),
- dbať na uvoľnený hrací aparát
- zvyšovať technickú náročnosť interpretovaných skladieb
- prehlbovať a obohacovať technické a výrazové schopnosti,
- vyrovnane hrať v rýchlejších tempách,

Výchovné a vzdelávacie stratégie

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

- dokázať dlhší čas sústredene pracovať, primerane reagovať na zmeny.
- viesť k pravidelnej príprave na hodinu.
- zdokonaľovať kvalitu interpretácie pri vystúpení na verejnosti.
- sformulovať vlastný názor na vypočutú skladbu.

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti,
- uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladieb

3. Spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

- podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel, využívať digitálne spracovanie hudby.

- samostatne vyhľadávať rôzne na internete rôzne interpretácie preberanej skladby.

4. Spôsobilosť učiť sa

- rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť samostatne sa učiť a získavať informácie,
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch,
- rozobrať skladbu podľa formy,
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke,
- odlišovať dôležité informácie od menej podstatných,
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách,
- učiť sa byť empatický,
- aplikovať získané návyky pri nácviku nových skladieb,
- zvládať emócie pri vystúpení,
- hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overovať správnosť riešenia.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- akceptovať svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- rozvíjať empatiu voči svojmu okoliu a ochotu pomáhať,
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti,
- kontrolovať svoje konanie, uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé možnosti.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a dodržiavať zásady kultivovaného správania sa v škole a na verejnosti,
- poznávať a vážiť si národné hudobné bohatstvo,
- pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky na úrovni,
- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Hra na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	Výber podľa prílohy č. 1	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		Internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • aplikovať nacvičené technické prvky v nových skladbách • tvoriť husľový tón s rozlíšením charakteru obdobia interpretovanej skladby 	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> • hru durových a molových stupníc a akordov • realizáciu samostatnej predstavy agogických zmien a charakteru skladby • uvedomelú hru spamäti • odlíšenie dynamiky sily pravej a ľavej ruky • vnímanie dvoch zvukových horizontálnych vrstiev • plynulú hru stupníc cez 4 oktávy 	Žiak zvládol: <ol style="list-style-type: none"> základný rozsah študijného materiálu <ul style="list-style-type: none"> • skladby technického charakteru podľa daných potrieb a možností žiaka • dve skladby z obdobia romantizmu , prípadne jednu rozsiahlejšiu • dve skladby 20. 21. storočia repertoárové požiadavky <ul style="list-style-type: none"> • skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe rozsah látky na ročníkovú prehrávku- dve skladby rozdielneho charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedny koncert 2x ročne, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert • záverečná ročníková prehrávka
2. Hudobno-teoretické poznatky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách • vymedzenie pojmov dejín hudby v základnej charakteristike hud. období 	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách • porovnať typické črty baroka , klasicizmu, romantizmu a 20. storočia 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšenie a charakteristiku hudobných období 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie hudobného zápisu • pochvala, povzbudenie, kritika

Príloha

Etudy a technické cvičenia

O. Ševcik-opus-1,2,6,7,8.

J.Brabec - Škola polôh .F.Wolfhart-op.45. V. Kořínek - Husľová škola č.4. V. Kořínek - Prednesové skladby. E.Kayser-op.20.

Prednesové skladby - J. Mašťalir - Koncertino a mol, e mol.

A. Komarovský -Koncertino A dur

J. Marak - Českí klasikovia

S .Mach - Koncertino A dur